

OTEVŘENÝ DOPIS

Vážení,

zahraniční a česká média nedávno přinesla zprávu, že jste se zúčastnili pozorování prezidentských voleb v Ázerbájdžánu, které se konaly 9. října 2013.

Jak patrně víte, Ázerbájdžán je zemí, jejíž stav demokracie a respekt k dodržování lidských práv je velmi problematický. Respektované mezinárodní organizace jako Amnesty International, Civil Rights Defenders či Human Rights Watch současný ázerbájdžánský režim kritizují za potlačování základních svobod, věznění opozičních politiků, útoky na novináře a občanské aktivisty.¹ Systematické represe proti tamní občanské společnosti zesílily zejména v posledním roce, kdy se režim očividně snažil umlčet kritické hlasy před říjnovými prezidentskými volbami; podle místních nevládních organizací se v ázerbájdžánských vězeních nachází více než 80 politických vězňů.²

Je zřejmé, že ázerbájdžánská diplomacie dělá vše pro to, aby západní politici, včetně těch českých, o tomto diktátorském režimu buď mlčeli³, nebo jej dokonce legitimizovali prostřednictvím pochvalných prohlášení. Pro tuto bohužel účinnou taktiku se dokonce vžil pojem „kaviárová diplomacie“, kterou ve své zprávě „Jak Ázerbájdžán umlčel Radu Evropy“ detailně popsal evropský think-tank European Stability Initiative.⁴

Ve světle těchto skutečností pohlížíme s velkým znepokojením na prohlášení některých z Vás do sdělovacích prostředků o tom, že prezidentské volby v Ázerbájdžánu proběhly demokraticky, svobodně a bez jakýchkoliv problémů. Ostatně, Organizace pro spolupráci a bezpečnost v Evropě (OBSE), tedy mezinárodní organizace, která se pozorováním voleb dlouhodobě zabývá, byla opačného názoru. Podle OBSE byly tyto volby provázeny omezením svobody projevu, shromáždění a sdružování, nebyly garantovány rovné podmínky pro všechny kandidáty, předvolební kampaň byla poznamenána zastrašováním voličů i kandidátů. Mezinárodní pozorovatelé OBSE zaznamenali během volebního dne zásadní problémy ve všech fázích volebního procesu a zdůraznili vážné nedostatky, pro které tyto volby nemohly být uznány za demokratické a svobodné.⁵

S porozuměním kontextu se člověk bohužel nemůže ubránit dojmu, že ti z Vás, kteří volby pochvalně komentovali, ze sebe nechali učinit nástroj propagandy. Tuto propagandu ázerbájdžánský režim nepochybně využije k legitimizování svého diktátorského režimu jak doma, tak i ve světě. A to je v případě Vás – politických osobností demokratického státu – zvláště zneklidňující.

¹ Zprávy Amnesty International, Human Rights Watch a Civil Rights Defenders k aktuálnímu dění v Ázerbájdžánu viz <http://bit.ly/1gmkona>, <http://bit.ly/1ed95Ma>, <http://bit.ly/1a5MgYZ>

² Zpráva ázerbájdžánské nevládní organizace Institute for Reporters' Freedom and Safety viz <http://bit.ly/15t9APH>

³ Například nepřijetí rezoluce o politických vězňích v Ázerbájdžánu z pera zpravodaje Rady Evropy Christopa Strässera v Parlamentním shromáždění Rady Evropy viz <http://bit.ly/183YXDn>

⁴ Zpráva o „kaviárové diplomacii“ viz <http://bit.ly/18CoMYd>

⁵ Tisková zpráva OBSE viz <http://bit.ly/19oLPaL>

Je možné, že u některých mediálních vyjádření došlo ke zkreslení. Rádi bychom se proto zeptali na několik otázek:

- 1) Proběhly podle Vás tyto volby svobodně a demokraticky? Pokud ano, v čem se podle Vás zpráva OBSE mýlí?
- 2) Poskytovali jste během své cesty veřejná vyjádření k průběhu voleb? Pokud ano, můžete uvést, jaké bylo Vaše hodnocení, a na základě jaké metodiky jste k němu dospěli?
- 3) Kdo organizoval, financoval a logisticky zajišťoval průběh vaší pozorovatelské mise?
- 4) Přijali jste během své účasti na pozorování voleb nějaký honorář nebo hmotný dar? Pokud ano, mohli byste uvést co konkrétně a od koho?

Těšíme se na Vaše odpovědi.

Šimon Pánek, Člověk v tísni

DEMÁS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv

Nesehnutí